

ЗВІТ

за результатами моніторингового візиту до гуртожитку Державного професійно-технічного навчального закладу «Славутський професійний ліцей»

22 серпня 2023 року

м. Славута

Мета моніторингового візиту: додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання.

Склад моніторингової групи:

Шаповалов Олег Олександрович – регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Хмельницькій області.

Примітка: моніторинговий візит здійснювався у присутності Бондарчук Марини Петрівни – заступника директора з навчально-виховної роботи.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, розташування, керівництво установи:

Керівник установи на момент моніторингового візиту був відсутній.

Відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», Шаповаловим Олегом Олександровичем – регіональним координатором взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Хмельницькій області здійснено моніторинговий візит до місця компактного поселення на базі гуртожитку Державного професійно-технічного навчального закладу «Славутський професійний ліцей» (далі – МКП, заклад), що розташований за адресою: вул. Ярослава Мудрого, 75, м. Славута, Шепетівський район, Хмельницька область.

Попередній моніторинговий візит не здійснювався.

Розташування. Форма власності

МКП розміщено на 1-му поверсі 3-поверховій будівлі студентського гуртожитку.

Заклад розташований в безпосередній близькості до об'єктів соціальної інфраструктури: 20 хв пішої ходи до Центру первинної медичної (медико-санітарної) допомоги та міської лікарні, 10 хв до школи та дитячого садочку, 5 хв до аптеки, магазину та зупинки громадського транспорту.

МКП перебуває в державній власності.

Загальна місткість МКП

МКП розраховано на 60 місць, на момент візиту у закладі мешкає 42 ВПО. З їх числа 13 осіб літнього віку, 5 дітей шкільного та 6 дітей дошкільного віку. Особи з інвалідністю відсутні.

Вартість проживання

Проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі. Видатки на комунальні послуги з ВПО не стягуються. Закладу видатки на комунальні послуги компенсує Департамент освіти та науки Хмельницької ОДА, згідно Постанови КМУ від 11.03.2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації місцевим бюджетам на оплату комунальних послуг, що надаються під час розміщення тимчасово переміщених осіб, у період воєнного стану».

Тепло-, водо-, електропостачання

У закладі наявне опалення від власного твердопаливного котла.

Водозабезпечення: холодна та питна вода подаються централізовано. Гаряча вода забезпечується 2-ма бойлерами.

Електропостачання централізоване, безперебійне (не враховуючи планові і аварійні відключення). В закладі наявні альтернативні джерела енергії – генератор потужністю 8 кВт.

Харчування

Мешканці готують їжу самостійно. У МКП для цього наявне окреме кухонне приміщення, оснащене загальнодоступною побутовою технікою, а саме: 3-ма холодильниками, мікрохвильовою піччю, 2-ма переносними електроплитами для приготування їжі на 2 конфорки кожна, бойлером, електрочайником. В кухні наявні рукомийники, та кухонний інвентар. Кухонні меблі відсутні, їх замінюють старі меблі різного призначення. Наявний електрочайник загального користування непрацюючий (згорів).

На сьогодні міжнародними гуманітарними організаціями надано стаціонарну електроплиту на 4 конфорки, очікується її встановлення силами адміністрації МКП. Також за безповоротні кошти триває ремонт ще одного кухонного приміщення.

Мешканці купляють продукти харчування самостійно. Благодійні фонди та гуманітарні організації припинили постачати до МКП продуктові набори.

Гігієна

На поверсі наявна одна душова кімната з 2 душовими кабінками, двома рукомийниками та одним підключеним бойлером. Ще один бойлер встановлено, але поки не підключено. На момент моніторингу в МКП працює 2 пральні машини та ще 2 знаходяться в резерві. Приміщення уражено грибок.

Є вбиральня на вулиці з одним біотуалетом.

В закладі ведуться ремонтні роботи. Після закінчення ремонтних робіт, для потреб ВПО в приміщенні МКП буде наявна санітарно-гігієнічна кімната з вбиральною на 2 санвузли та двома душовими кабінками.

Мешканці встановили графік чергування і своїми силами забезпечують прибирання та підтримку чистоти. В МКП є Правила проживання.

Противожежна безпека

У МКП на момент моніторингу відсутні вогнегасники.

Укриття

В МКП відсутнє власне укриття. За потреби, мешканці користуються укриттям в учбовому корпусі ліцей, який розташований на відстані біля 100 м.

Доступність будівлі для маломобільних груп населення

В закладі відсутні пандус та інше додаткове обладнання для осіб з інвалідністю.

Умови в кімнатах

ВПО проживають в 6 окремих кімнатах в кількості до 8 осіб. Хоча сім'ї й живуть разом, поселяють людей за змішаним принципом. Наприклад, в кімнаті 18 кв м. проживає 8 людей з 5 різних сімей.

В кімнатах наявні ліжка, матраци, постільна білизна, подушки і ковдри. Також частково є меблі для зберігання речей і табурети, частково є старі поламані меблі.

Три кімнати потребують заміни старих дерев'яних вікон. Кімнати, в яких вікна вже замінені, потребують косметичного ремонту, зокрема необхідно зробити відкоси на вікнах.

В кімнатах наявна цвіль, сирість, відсутній приватний простір.

Дозвілля

В МКП відсутні приміщення для дозвілля. Адміністрація закладу пропонує мешканцям послуги бібліотеки в учбовому корпусі. Також наявна власна огорожена територія.

Послуги

Адміністрація закладу підтримує ВПО, надаючи продукти харчування та предмети першої необхідності, оплачує інтернет, надає послуги психолога.

Славутська міська територіальна громада допомагала продуктами харчування, засобами гігієни.

При міському голові створено координаційну раду з питань внутрішньо переміщених осіб – консультативно-дорадчий орган, який має виявляти проблеми переселенців, систематизувати та вирішувати їх.

Місцеві творчі колективи вітали дітей ВПО зі святом, також місцеві релігійні громади організували для мешканців МКП концерти, художні вечори.

Хмельницька обласна організація Товариства Червоного Хреста України надало посуд, продукти харчування, постільну білизну, матраци, ковдри, пральну машину, холодильник. Пропонує послуги психолога.

Хмельницький осередок Благодійного фонду «РОКАДА» надав ліжка, побутову техніку, стаціонарну електроплиту на 4 конфорки, холодильник, столи, стільці, бойлер, пральну машину, будівельні матеріали, сантехніку та оплатив ремонтні роботи.

Місцеве товариство з обмеженою відповідальністю «Ювента» надало для потреб ВПО шафи і табурети.

УВКБ ООН, Благодійна організація «Благодійний фонд «Карітас-Хмельницький УГКЦ» Української Греко-Католицької Церкви та Благодійна організація Благодійний фонд «Посмішка ЮА» надавали грошову допомогу.

Громадська організація «Рівність в дії» проводить семінари і майстер-класи. Місцеві підприємці організували захід до Дня дітей.

Місцевий провайдер власним коштом провів інтернет.

ВПО мають довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи та отримують допомогу на проживання.

Мешканці МКП підписали декларації з місцевими лікарями та мають доступ до медичних послуг.

Освіта

Діти ВПО навчаються у місцевих навчальних закладах та частина навчається онлайн за попереднім місцем проживання. Для потреби дистанційного навчання в МКП наявний безкоштовний інтернет. Однак, одна дитина не має технічних засобів для дистанційного навчання і використовує телефон.

Працевлаштування

6 мешканців МКП працевлаштовано.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено із 10 особами.

Під час особистого спілкування з мешканцями гуртожитку з числа ВПО, скарг, звернень чи пропозицій до Уповноваженого щодо порушення прав громадян не надходило.

Мешканці МКП повідомили про наявну, але не підключену стаціонарну електроплиту та непрацюючий електрочайник загального користування.

Також ВПО повідомили, що благодійні фонди та гуманітарні організації припинили постачати до МКП продуктові набори.

Якість опалення взимку та енергоефективність приміщення, на їх думку, незадовільна. Від цього в кімнатах постійна сирість і цвіль.

Мешканці зверталися до Славутської міської ради щодо отримання житла за рахунок наявних житлових площ на території громади, натомість отримали відмову. В громаді відсутній фонд тимчасового житла та немає можливості стати на облік, для його отримання. Натомість, мешканці розповідають, що в громаді є гуртожиток залізничників, який простоює.

За словами мешканців, благодійниками вже було надано 4 вікна, які були для заміни, але адміністрацією встановлено лише 3. Таким чином, необхідно замінити старі вікна ще в 3-х кімнатах ВПО, щоб забезпечити прийнятний тепловий режим в холодну пору.

Під час заміни вікон ремонтні роботи не були доведені до завершення. Завершення ремонтних робіт адміністрація, за словами мешканців, пропонує провести самим мешканцям за рахунок і силами ВПО.

Адміністрація не налагодила ефективні комунікації з мешканцями МКП. В свою чергу, мешканці незадоволені окремими рішеннями адміністраціями, відсутністю реагування на окремі проблеми і потреби.

ВПО скаржилися, що коли в МКП були вільні кімнати, їх сім'ї переселяли в кімнати, де вже проживають інші мешканці. Так, свого часу, до сім'ї з дітьми підселили іншу родину, яка зловживає алкогольними напоями.

Зі свого боку й адміністрація зустрічає нерозуміння мешканців МКП, коли звертається за допомогою щодо виконання певних робіт для потреб МКП.

Комунікації з Радою ВПО, яка б відстоювала інтереси мешканців МКП щодо їхніх проблем та стала б посередником у відносинах з адміністрацією, відсутня.

Мешканці не знають, скільки зможуть користуватися МКП і за яких обставин можуть втратити місце в МКП. Відтак, немає впевненості і відчуття безпеки.

Мешканцям було роз'яснено основні права ВПО і громадян України, зокрема й щодо Закону України «Про звернення громадян», можливість звернутися до Омбудсмана. Мешканці не зверталися до Уповноваженого щодо порушення їх прав і свобод.

Загальні потреби:

- наявна, але не підключена стаціонарна електроплита;
- непрацюючий електрочайник загального користування;
- в кімнатах наявна сирість і цвіль;
- в кімнатах відсутній приватний простір;
- незадовільна якість опалення та енергоефективність приміщення;
- необхідність замінити 3 старих вікна в кімнатах ВПО;
- за наявних житлових площ на території громади, відсутній фонд тимчасового житла в громаді і немає можливості стати на облік, щоб отримати тимчасове житло;
- недостатньо меблів для особистого користування;
- відсутність ефективних комунікацій з адміністрацією закладу;
- ремонтні роботи не доводяться до завершення;
- немає комунікації з Радою ВПО, яка б відстоювала інтереси мешканців МКП;
- одна дитина не має технічних засобів для дистанційного навчання і використовує телефон.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту Хмельницькій обласній військовій адміністрації, Славутській міській раді, Державному професійно-технічному навчальному закладу «Славутський професійний ліцей»:

- вжити заходи з метою завершення ремонтних робіт в житлових приміщеннях МКП;

- вжити заходи з метою забезпечення мешканцям МКП експлуатації необхідної побутової техніки;
- вжити заходи з метою позбавлення сирості і цвілі в приміщеннях МКП;
- опрацювати, спільно з міжнародними та національними гуманітарними організаціями, питання щодо підвищення енергоефективності будівлі закладу;
- опрацювати, спільно з міжнародними та національними гуманітарними організаціями, питання щодо забезпечення потреб мешканців МКП в меблях;
- вжити заходи з метою формування фонду тимчасового житла та інформування мешканців МКП щодо порядку звернення для постановки на облік для його отримання;
- опрацювати, спільно з міжнародними та національними гуманітарними організаціями, питання щодо фінансування для переобладнання лікарні в тимчасове/соціальне житло для ВПО.

**Регіональний координатор
взаємодії з громадськістю
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини
в Хмельницькій області**

Олег ШАПОВАЛОВ